

Obsah

Předmluva k II. vydání	9
1. ÚVOD	11
1.1. Rizikové faktory osteoporózy	11
1.2. Sekundární osteoporózy	15
1.3. Rizikové faktory osteomalacie	16
2. OSTEOPENIE	19
2.1. Rozdělení osteopenií	19
2.2. Četnost osteopenií (osteoporóz, osteomalacií)	19
2.3. Nejčastější příčiny sekundárních osteoporóz a osteomalacií	19
2.4. Diagnostika osteopenií	23
2.4.1. Rentgenová	23
2.4.2. Kortikodiafyzární indexy	24
2.4.3. Denzitometrie	26
2.4.4. Kostní biopsie	31
2.4.5. Laboratorní diagnostika	31
3. LAKTÓZOVÁ INTOLERANCE	35
3.1. Definice a rozdělení	35
3.2. Vznik laktóзовé intolerance	36
3.3. Diagnostika laktóзовé intolerance	37
3.4. Klinika laktóзовé intolerance	39
3.4.1. Vztah ke gastrointestinálním chorobám	39
3.4.2. Absorpce vápníku z mléka a z mléka zbaveného laktóзы u osob s laktóзовou intolerancí	41
3.4.3. Komplikace laktóзовé intolerance	46
3.5. Léčba nemocných s laktóзовou intolerancí	50
3.5.1. Dietní opatření	50
3.5.2. Použití delaktóзованého mléka	51
3.5.3. Přídavek laktázy do mléka	51
3.5.4. Pokusy o prevenci	53
3.5.5. Terapie komplikací	53
4. MALDIGESCE A MALABSORPCE	59
4.1. Příčiny	59
4.2. Následky na kostech	60

4.2.1. Resekce žaludku	60
4.2.2. Choroby žlučníku a žlučových cest	62
4.2.3. Poruchy zevní sekrece pankreatu	62
4.2.4. Resekce tenkého střeva	63
4.2.5. Malabsorpce	63
4.2.6. Vliv Ca v dietě a jeho absorpce na stav kostí u gastrointestinálních chorob	64
4.3. Diagnostika	64
4.4. Léčba osteopenií u gastrointestinálních chorob	64
5. HEPATÁLNÍ OSTEOPATIE	67
5.1. Jejich příčiny a projevy	67
5.2. Nálezy na kostech	69
5.3. Biochemické nálezy	74
Výsledky izotopové studie	77
5.3.1. Izoenzymy alp v diagnostice hepatálních osteopenií	78
5.4. Terapie hepatálních osteopatií	80
5.4.1. Léčba osteoporózy	81
5.4.2. Léčba osteomalacie	81
5.4.3. Léčba smíšeného kostního onemocnění (osteoporomalacie)	83
5.4.4. Léčba vedlejších účinků léků (kortikoidů)	83
5.4.5. Účinky léčby hepatálních osteopenií	84
5.4.6. Použití izoenzymů alkalické fosfatázy při kontrole léčby hepatálních osteopatií	86
6. RENÁLNÍ OSTEOPATIE	93
6.1. Etiologie a patogenese	93
6.2. Stav kostí u renálních chorob	95
6.2.1. Typy renálních chorob, způsobující metabolické kostní onemocnění	96
6.2.2. Počty a typy kostních onemocnění u renálních chorob	96
6.2.3. Pokus o korelaci příčin renálního selhání s typem kostní choroby	97
6.2.4. Zhoršování kostní mineralizace u renálních chorob vlivem přidružených příčin	98
6.3. Absorpce vápníku při chronickém selhávání ledvin	98
6.4. Metabolismus vápníku a jeho absorpce u chronicky dialyzovaných nemocných	103
6.5. Metabolismus a vstřebávání vápníku u nemocných po transplantaci ledvin	106
6.6. Léčba renálních osteopatií	110
1-alpha hcc	112
25-hcc	112
1,25-dhcc	112
Dht	112
7. DIABETICKÉ OSTEOPATIE	117
7.1. Etiologické faktory a teoretické předpoklady vzniku kostní demineralizace u diabetiků	117
7.2. Nálezy na kostech	118
7.3. Vliv komplikací diabetu na kostní mineralizaci	122
7.4. Laboratorní nálezy	124
7.5. Prevence diabetických osteopatií	126
7.6. Léčba diabetických osteopatií a její úskalí	130
8. ENDOKRINNÍ PŘÍČINY OSTEOPENÍ	135
8.1. Ovariectomie	135
8.1.1. Příčiny demineralizace u ovariectomovaných žen	135
8.1.2. Stav kostí u ovariectomovaných žen	135
8.1.3. Léčba osteopenií po ovariectomii	137

8.2. Onemocnění paratyreoidey	139
8.2.1. Hyperparatyreóza	139
8.2.2. Hypoparatyreóza	142
8.3. Nemoci tyreoidy	143
8.3.1. Hypertyreóza	143
8.3.2. Hypotyreóza	144
8.3.3. Strumektomie	144
8.4. Ostatní endokrinopatie	145
9. HYPERKALCIURIE	149
9.1. Definice a rozdělení	149
9.2. Komplikace hyperkalciurie	150
9.3. Rodinná idiopatická hyperkalciurie	150
9.4. Izotopová studie u idiopatické hyperkalciurie	151
9.4.1. Soubor nemocných a metoda sledování	151
9.4.2. Výsledky	153
9.5. Soubor sledovaných hyperkalciurií	154
9.5.1. Výsledky	155
9.6. Terapie hyperkalciurie	156
9.6.1. Terapie idiopatické hyperkalciurie	156
9.6.2. Léčba sekundárních hyperkalciurií	157
9.6.3. Léčba marginálních hyperkalciurií	157
9.7. Vliv tělesné zátěže na kalciurii	157
9.7.1. Soubor nemocných a metodika	158
9.8. Závěry pro diagnostiku a léčbu	159
10. IMOBILIZACE	161
10.1. Příčiny odvápnění kostí při immobilizaci	161
10.2. Stav mineralizace kostí podle jejich zatěžování	161
10.2.1. Soubor nemocných a metodika	161
10.3. Vliv inervace na kostní mineralizaci	164
10.4. Léčba a prevence kostních demineralizací u imobilizovaných nemocných	165
11. IATROGENNÍ PŘÍČINY OSTEOPENÍ	167
11.1. Kortikoidy	167
11.1.1. Příčiny vzniku steroidní osteopenie	167
11.1.2. Stav kostí po podání kortikoidů	168
11.1.3. Laboratorní nálezy u podání kortikoidů	171
11.1.4. Terapie a prevence demineralizace kostí po kortikoidech	171
11.2. Antiepileptika	171
11.2.1. Laboratorní nálezy u nemocných po antiepileptících	172
11.2.2. Léčba osteomalacie po antiepileptících	172
11.3. Nethiazidová diuretika	173
11.4. Heparin	173
11.5. Ostatní léky	173
11.6. Chirurgické zákroky	173
11.6.1. Operace gastrointestinálního traktu	173
11.6.2. Ovariectomie	174
11.6.3. Strumektomie	174
11.7. Immobilizace	174

12. PŘÍČINY OSTEOPENÍ DOSUD MĚNĚ ZNÁMÉ	177
12.1. Alkohol	177
12.2. Kouření	177
12.3. Drogy	178
12.4. Ostatní léky působící na stav vědomí	178
12.5. Černá káva, coca-cola, limonády	178
12.6. Smog	178
13. PŘEHLED TERAPEUTICKÝCH MOŽNOSTÍ U OSTEOPORÓZY	181
Vápník	181
Vitamin D	182
Hrt (hormonal replacement therapy)	183
Tyrokalcitonin	184
Bisfosfonáty (difosfonáty, bifosfonáty)	184
Ipriflavon	184
Tgf - beta	184
Fluoridy	185
Cvičení	186
Pth	186
Anabolika	186
Tamoxifen	186
Promethazin	186
Vitamin K	187
13.1. Seznam léků používaných v léčbě osteoporózy	187
14. PŘEHLED TERAPEUTICKÝCH MOŽNOSTÍ U OSTEOMALACIE	191
14.1. Seznam léků používaných v léčbě osteomalacie	192
15. Preventivní opatření u osteoporózy	195
Obsah vápníku v dietě	196
Pohyb	197
Slunění	198
Sekundární prevence	198
16. ZÁVĚRY	201
16.1. Rizikové faktory vzniku osteoporózy	201
16.2. Rizikové faktory pro vznik osteomalacie	201
16.3. Diagnostika osteopenií	202
16.4. Prevence osteopenií	202
16.5. Léčba již vzniklé osteopenie	202
16.6. Závěrečná ustanovení	203
17. SOUHRN DOSTUPNÉ ČESKÉ KNIŽNÍ LITERATURY O OSTEOPORÓZE A OSTEOMALACII	204
REJSTŘÍK	205